

Eski Yunan Mitoslarına İntiharlarıyla Konu Olan Kadın Kahramanlar

Female Suicides in Greek Mythology

Dr. Öğr. Üyesi Didem Demiralp

AHBV Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, didemdemiralp@gmail.com, Ankara/Türkiye.

ORCID: 0000-0003-4806-4006

ÖZET

Antik Çağ'dan günümüze kalan tarihî, edebî ve felsefî metinler, Eski Yunan halkının intihara bakışına dair önemli veriler sunar. Buna göre Eski Yunanlılar, intiharı, bireyin, kendisini öldürmeye iten sebepleri ve şartları göz önünde bulundurarak, onurlu ya da alçakça bir davranış olarak nitelendirirdi. Genel olarak intihar, toplumsal baskının bir sonucu idi. Kişinin, onurunu korumak için yahut toplumun bütününe ya da belli bir bölümünün iyiliğini gözeterek kendini öldürmesi, onurlu bir davranış olarak kabul edilirdi. Öte yandan intiharı sert bir dille kınayanlar da vardı. Bunlar arasında ilk akla gelenler Pythagorasçılar'dır.

İntihar, Eski Yunan mitoslarında da karşımıza çıkan bir kavramdır. Söylencelere, intiharlarıyla konu olan kahramanları kendi canlarını almaya iten, yaşanmış ya da yaşanması muhtemel olaylardır. Öte yandan bu hikâyelerde, kadınları intihara sürükleyen sebepler –kısmen- erkeklerinkinden farklıdır. Bunlar olanaksız yahut karşılıksız aşk, bir yakının -en çok da erkek- ölümü ile utanç ve aşağılanma korkusudur. Bunun yanı sıra intiharlarıyla anılan kadınların sayısı erkeklerden fazladır. Bu kadınların çoğu kendini asmıştır. Kimi, yüksek bir tepeden ya da ateşe atlayarak intihar etmiştir. Diğerleri ise ya kendilerine bıçak veya kılıç saplamışlar ya da boğulmuşlardır. Zehir içerek can verenler de vardır. Ne şekilde intihar ettiği bilinmeyen kahramanlar da bulunur.

Bizim bu çalışmadaki gayemiz, Eski Yunan mitoslarına intiharlarıyla konu olan kadın kahramanları –Byblis, İokaste, Phaidra, Oinone, Laodameia, Deianeira, Alkestis, Aspalis, Antikleia ve Anteia (Stheneboia) gibi- seçtiğimiz örnekler ışığında tanıtmaktır. Bu kadınların bir bölümünü intihara sürükleyen, geçmişte yaşadıkları olaylardır. Bir grup kadın ise olası bir yıkımı engellemek yahut geleceği değiştirmek adına kendi canlarına kıyanlardır.

Anahtar Kelimeler: İntihar, Mitos, Eski Yunan, Herodot, Pythagorasçılar.

ABSTRACT

Historical sources and literal texts from Ancient Greece provide important information on views concerning suicide. Generally speaking, the Greeks made a distinction between honorable and dishonorable suicide with regard to motives and conditions. Suicide was often a response to social pressures and was committed because of a desire to defend one's honour or for the welfare of the general or a certain part of the society. On the other hand sometimes suicide was condemned absolutely as the Pythagoreans did.

The suicidal behaviour might be seen in Greek mythology as well. It is the past or probable incidents that motivated the mythological characters to commit suicide. However motives behind suicidal acts of women are slightly different from men's. They are unfulfilled love, the death of a relative (especially male) and fear of humiliation. Furthermore it appears that more women than men commit suicide. Most of these women hang themselves. While some female characters jump from height, others commit suicide by self-stabbing, drowning or poisoning. On the other hand some methods are not known.

Our aim in this study is to introduce some of the female characters who commit suicide in Greek myths. These women may be divided in two groups. While the first group include women who commit suicide because of the past events, the second group consists of characters who kill themselves to prevent a probable catastrophe or alter the future.

Keywords: Suicide, Myth, Ancient Greek, Herodotus, Pythagoreans.

1. GİRİŞ

Antik Çağ'dan günümüze ulaşan tarihî, edebî ve felsefî metinler, Eski Yunan halkının intihara bakışına dair önemli veriler sunar. Bunlar arasında akla ilk gelenler Herodot, Thukydides ve Ksenophon gibi tarihçiler ile Lysias, Aiskhines ve Demosthenes gibi hatiplerden başka Plutarkhos, Aiskhylos, Sophokles ve Euripides gibi yazar ve şairler ile Platon, Aristoteles ve Epiktetos gibi düşünürlerin günümüze ulaşan yapıtlarıdır. Bu veriler ışığında diyebiliriz ki Eski Yunanlılar, intiharı, bireyi, kendini öldürmeye iten sebepleri ve şartları göz önünde bulundurarak, onurlu ya da alçakça bir davranış olarak nitelendirirdi. Genel olarak söylemek gerekirse, intihar, toplumsal baskının bir

sonucu idi. Kişinin, onurunu korumak için yahut toplumun bütününün ya da belli bir bölümünün iyiliğini gözeterek kendini öldürmesi, onurlu bir davranış olarak kabul edilirdi. Öte yandan intiharı sert bir dille kınayanlar da vardı. Bunlar arasında ilk akla gelenler, ruh göçü kuramını savunan filozof Pythagoras ve ardıllarıdır.

İntihar, Eski Yunan mitoslarında da karşımıza çıkan bir kavramdır. Söylencelere, intiharlarıyla konu olan kahramanları kendi canlarını almaya iten, yaşanmış ya da yaşanması muhtemel olaylardır. Öte yandan bu hikâyelerde, kadınları intihara sürükleyen sebepler –kısmen- erkeklerinkinden farklıdır. Bunlar olanaksız yahut karşılıksız aşk, bir yakının -en çok da erkek- ölümü ile utanç ve aşağılanma korkusudur. Bunun yanı sıra intiharlarıyla anılan kadınların sayısı erkeklerden fazladır. Bu kadınların çoğu kendini asmıştır. Kimi, yüksek bir yerden ya da ateşe atlayarak intihar etmiştir. Diğerleri ise ya kendilerine bıçak veya kılıç saplamış ya boğulmuş ya da zehir içerek can vermişlerdir. Ne şekilde intihar ettiği bilinmeyen kahramanlar da vardır. Bizim bu çalışmadaki gayemiz, Eski Yunan mitoslarına intiharlarıyla konu olan kadın kahramanları, seçtiğimiz örnekler ışığında tanıtmaktır. Bunlar Byblis, İokaste, Phaidra, Oinone, Laodameia, Deianeira, Alkestis, Aspalis, Antikleia ve Anteia'dır (Stheneboia). Bu kadınların bir bölümünü intihara sürükleyen, geçmişte yaşadıkları olaylardır. Onlar, günahlarından arınmak için ölümü seçenlerdir. Bir grup kadın ise olası bir yıkımı engellemek yahut geleceği değiştirmek adına kendi canlarına kıyanlardır.

2. ESKİ YUNAN MİTOSLARINA İNTİHARLARIYLA KONU OLAN KADIN KAHRAMANLAR

2.1. Byblis

O, Miletos kentinin kurucusu olan Miletos ile –nehir tanrısı- Meandros'un kızı olan Kyaneia'dan doğmuş. Kaunos isminde bir ikizi varmış. Genç kız, kardeşine gönül vermiş. Bunu öğrenen delikanlı, yurdunu terk ederek Karia Bölgesi'ne gitmiş ve Kaunos şehrini kurmuş. Acı içindeki Byblis, aklını yitirmiş. Anadolu'yu diyardan diyara dolaşmış. Nihayetinde bir kayadan atlayarak canına kıymaya yeltenmiş. Lakin su perileri (Nymphalar) ona acımış ve bir su pınarına dönüştürmüşler. Ovidius –Dönüşümler başlıklı eserinde- öyküyü böyle anlatmış. Başka bir anlatıya göre yahut Parthenaios'un “Aşk Acıları” başlığını taşıyan şiirinde ise Kaunos'un, ikizine tutulduğu ve kentten ayrıldığı anlatılmış. Onun Miletos'tan ayrılışının ardından Byblos, kendini asmış. Anısını yaşatmak isteyenler, iki kente genç kızın adını vermişler: Byblis (Karia'da) ve Byblos (Fenike'de) (Erhat, 2007; Grimal, 2012)

2.2. İokaste (Epikaste)

O, Thebai kralı Pentheus'un oğlu olan Menoikeus'un üç çocuğundan biriymiş. Thebai'ye kral olan Laios ile evlenmiş. Lakin kocası lanetliymiş. Bir kâhin, genç adama, ölümünün, kendi evladının elinden olacağını bildirmiş. Yazık ki kehanet gerçek olmuş. Zira İokaste'nin dünyaya getirdiği oğlan (Oidipus) her ne kadar doğar doğmaz ölüme terk edilmişse de –bir çoban tarafından alınarak- Korint Sarayı'na getirilmiş ve burada büyümüş. Bir delikanlı olan Oidipus –babası olduğunu bilmeyerek- katlettiği Laios'un ardından tahta çıkmış ve kendi annesiyle evlenmiş. Çiftin Antigone ve İsmene isimli iki kızı ve Eteokles ve Polyneikes adlı iki oğlu olmuş. Sonraları bu birlikteliğin, aile içi yasak bir ilişki olduğu açığa çıkmış. Oidipus kendi gözlerini oyarken, İokaste de utanç içinde intihar etmiş. Kendini asarak hayatına son vermiş. (Erhat, 2007; Apollodoros, 2017).

2.3. Phaidra

O, Girit kralı –ve Zeus'un oğlu olan- Minos ile –güneş tanrısı Helios'un kızı- Pasiphae'nin sekiz çocuğundan biriymiş. Atina kralı Theseus ile evlenip Akamas ve Demophon adında iki erkek çocuk doğurmuş. Ne var ki Theseus'un bir Amazon'la yaptığı ilk evliliğinden olan başka bir deyişle de üvey oğlu olan Hippolytos'a gönül vermiş. Lakin aşkına karşılık bulamamış. Delikanlının, durumu babasına anlatacağından korkmuş ve bir plan yapmış. Hippolytos'u, kendisine tecavüz etmeye

yeltenmekle suçlamış. Theseus ona kanmış ve oğlunu öldürmesi için –deniz tanrısı ve bir görüşe göre babası olan- Poseidon’a yalvarmış. Çok geçmeden –atlarının çektiği arabadan- düşerek ölen Hippolytos’un ardından Phaidra da canına kıymış. Acı ve suçluluk içinde kıvranan genç kadın, kendini asmış (Erhat, 2007).

2.4. Oinone

O, ırmak tanrısı Kebren’in kızıymış. İda Dağı’nın perisiymiş (Nympha). Troya prensi Paris, onu görmüş ve sevmiş. Birleşmişler ve Korythos adını verdikleri bir oğulları olmuş. Lakin genç prens –aşk tanrıçası Aphrodite’in vaadi olan- güzel Helene’nin aşkı uğruna sevdiğini terk etmiş. Geleceği görme yetisine sahip olan Oinone, onu bu kararından vazgeçirmeye çalışsa da başaramamış. Bunun üzerine, Paris’e, yaralanırsa, kendisine gelmesini, onu –tanrı Apollon’un kendisine armağan ettiği şifalı bitkilerle- iyileştirebileceğini söylemiş. Genç prens, Troya’daki savaş sırasında ölümcül bir ok yarası alınca, ondan yardım istemiş ama reddedilmiş. Çok geçmeden de ölmüş. Sonrasında yaptığından pişmanlık duyan Oinone, onu iyileştirmek için yanına gitmiş. Öldüğünü duyunca da kendi canına kıymış. Bir rivayete göre kendini asmış, başka bir rivayete göre ise genç prensin cesedinin yakıldığı odun yığınının üzerine atlamış (Erhat, 2007; Graves, 2004; Grimal, 2012; Apollodoros, 2017).

2.5. Laodemia

O, İolkos şehrinin kralı Akastos ile karısı –ve İolkos’un kurucusu olan Kretheus’un kızı olan- Astydameia’nın –üçü kız, biri erkek- dört çocuğundan biriyymiş. Thessalialı bir er olan Protesilaos ile henüz evliymiş ki genç adam, Troya Savaşı’na katılmak üzere, Yunan ordusuyla birlikte sefere çıkmış. Troya kıyılarına ilk ayak basan ve ilk öldürülen de o olmuş. Kocasının öldüğünü haber alan genç kadın, tanrılara yakarak, onu, bir gün için kendisine geri vermelerini dilemiş. Protesilaos da aynı dilekte bulunmuş. Tanrılar, çiftin arzusunu kabul etmişler. Ne var ki bu sürenin sonunda yiğidin yeniden Hades’e (Ölüler Ülkesi) inmesi gerekmiş. Çok geçmeden Laodameia da kendine hançer saplayarak yaşamına son vermiş. Başka bir hikâyeye veya Hyginus’un “Masallar” başlığını taşıyan yapıtına göre ise kocasının ölümünün ardından onun –balmumu yahut bronzdan- bir heykelini yaptıran Laodameia, onunla yatmaya başlamış. Ne var ki babası bu durumu fark etmiş ve yontuyu yakmış. Laodameia da aynı ateşe atlayarak can vermiş (Kerenyi, 2018; Grimal, 1991; Apollodoros, 2017).

2.6. Deianeira

O, Kalydon kralı Oineus ile –Pleuron kralı Thestios’un kızı olan- Althaia’nın çok sayıdaki çocuklarından biriyymiş. Aralarında Apollodoros’un “Kitaplık” ve Hyginus’un “Masallar”ının da yer aldığı kimi kaynaklara göre ise babası, şarap tanrısı Dionysos imiş. Herakles ile evlenen genç kadın, Hyllos adını verdikleri bir erkek çocuk dünyaya getirmiş. Uzun bir süre Kalydon’da yaşayan çiftin, kentten ayrılıp Trakhis’e varışı ve sonrasında olanlar, her ikisinin de sonunu hazırlamış. Zira –karısını ve oğlunu, kral Keyks’in yanında bırakıp- Oikhalia’ya saldıran ve kral Eurytos ile oğullarını öldüren yiğit, kralın kızı olan İole’yi tutsak olarak almış ve Deianeira’nın yanına göndermiş. Kocasının genç İole’ye gönül verdiğini öğrenen Deianeira, öfkeden çılgına dönmüş. Evvelden -Herakles tarafından zehirli bir okla öldürülen- at adam Nessos’un kendisine bir aşk iksiri olarak verdiği büyülü kanı, kocasının giyeceği tuniğe sürmüştü. Tunığı sırtına geçiren yiğit, korkunç acılarla kıvranmaya başlamış, derisi kavrulmuş. Çok geçmeden de bu acıya dayanamayarak Oita Dağı’nda bizzat yığıldığı odunları ateşe vererek kendini alevlerin içine atmış. Yiğidin intiharının ardından Deianeira da yaptığına pişman olmuş ve kendini asmış ya da –Sophokles’in “Trakhisli Kadınlar” başlığını taşıyan sahne eserinde anlatıldığı gibi kendine kılıç saplayarak can vermiş (Apollodoros, 2017; Erhat, 2007; Graves, 2004).

2.7. Alkestis

O, İolkos kralı Pelias ile karısı Anaksibia'nın –biri erkek, üçü kız- dört çocuğundan biriymiş. Kız kardeşlerin içinde en güzeli oymuş. Aynı zamanda cesur ve dindarmış. Öyle ki söyleneceye göre, büyücü Medeia, Pelias'ın, kızları tarafından öldürülmesine yol açtığında, bu cinayete karışmayan bir tek Alkestis olmuş. Çok sayıda kral ve prens, Alkestis'e gönül vermişse de onunla evlenen, müstakbel kayınpederinin –aralarında, arabasına bir aslan ile yabandomuzu koşmak da bulunan- zorlu şartlarını yerine getirmeyi başaran Pherai kralı Admetos olmuş. Çiftin iki çocuğu olmuş. Ne var ki bu mutlu beraberlik, Admetos'un ölüm vakti gelince sona ermiş. Zira –kader tanrıçalarının (Moiralar), canını, yalnızca kendisi yerine ölmeye rıza gösterecek biri olursa bağışlayacağı- Admetos, ne annesini ne de babasını bu işe razı etmiş. O vakit Alkestis, çok sevdiği kocası için kendini feda etmiş ve zehir içerek can vermiş. Bunun yanında bir görüşe göre yahut Apollodoros'un "Kitaplık" başlığını taşıyan eserine bakılırsa, genç kadının yaptığı bu fedakârlık karşısında kayıtsız kalamayan –Ölümler Ülkesi Hades'in kraliçesi olan- Persephone, onu, yeryüzüne geri göndermiş. Başka bir görüşe göre ya da Euripides'in "Alkestis" başlıklı tragedyasına göre ise Alkestis'i, Ölümler Ülkesi'nden kurtaran kişi, Herakles olmuş (Grimal, 2012; Apollodoros, 2017; Graves, 2004).

2.8. Aspalis

O, Argaios adlı bir adamın kızıymış. Astygides isminde bir erkek kardeşi varmış. Efsaneye göre, Melitaia kentinin kurucusu olan –ve genç kızları kaçırıp onlara zorla sahip olan- zorba Meliteus, onun, kendisine getirilmesini buyurmuş. O vakit Aspalis, kendini asmış. Lakin bu olay, Meliteus'un sonunu da beraberinde getirmiş. Zira kız kardeşinin ölümünün ardından, onun kılığına giren Astygides, zorbanın sarayına getirilir getirilmez –elbisesinin altına gizlediği kılıçla- onu katletmiş. Aspalis'in cesedi hiç bulunamamış. Genç kızın kendi canına kıydığı yerde, ahşap bir Artemis heykeli bulan ve onu "Aspalis Ameilete Hekaerge olarak" kutsayan halk, her sene, tanrıça onuruna bir dişi keçi kurban etmeye başlamış. Törene katılan genç kızlar, hayvanı asarak, Aspalis'in ölümünü taklit ediyorlarmış.

2.9. Antikleia

O –tanrı Hermes'in oğlu olan- Autolykos ile Amphithea'nın üç çocuğundan biriymiş. Henüz çok gençken, tanrıça Artemis'in eşlikçisi olmuş. "Artemis İlahisi" başlıklı şiirinde böyle anlatmış Kallimakhos. Genç kadın, İthake kralı Laertes ile evlenerek –"Odysseia Destanı"nın başkişisi olan- Odysseus'u dünyaya getirmiş. Onun, Troya Seferi'nin ardından geri dönmeyişi üzerine de hasretine dayanamayarak ya da ölmüş olduğunu zannederek, kendi canına kıymış (Erhat, 2007).

2.10. Anteia (Stheneboia)

Homeros'a göre, Anteia; tragedya ozanlarına göre ise Stheneboia, Lykia kralı İobates'in iki kızından biriymiş. Tiryns kralı Proitos ile evlenmiş. Çiftin üç kızı ve bir oğlu olmuş. Genç kraliçenin mutluluğu, Bellerophon isimli bir prensin –Proitos'a sığınmak üzere- ülkeye gelmesiyle bozulmuş. Genç adama gönül veren Stheneboia, ona gizlice buluşmayı teklif etmiş. Ona, krallığı vaat etmiş. Lakin prens bu teklifi reddetmiş. Bunun üzerine, kocasının, olup biteni öğrenmesinden korkan genç kadın, yiğidi, kendisine tecavüz etmeye yeltenmekle suçlamış. Sonrasında gelişen –ve Proitos'un, bizzat öldürmek istemediği konuğunu, elinde bir mektupla, kayınpapasına göndermesiyle başlayan- olaylar, aşkına karşılık bulamayan Stheneboia'nın, kendi canını almasına zemin hazırlamış. Nihayetinde kendi hayatına son vermiş (Grimal, 2012; Apollodoros, 2017).

3. TARTIŞMA VE SONUÇ

Eski Yunan'dan günümüze kalan tarihsel, edebî ve felsefî yapıtlar, Antik Çağ insanının, "intihar"a olan tutumu hakkında önemli bilgiler içerir. Genel olarak söyleyecek olursak, kişinin, kendi canını alması, onu, bu eyleme iten şartlar göz önünde bulundurularak değerlendirilirdi. Söz konusu

olan haysiyeti korumak idiyse intihar eden, onurlu bir davranış sergilemiş olurdu. Korkaklığın sebep olduğu intiharlar ise yerilirdi.

İntihar, Eski Yunan mitoslarında da karşılaştığımız bir olgudur. Söylencelere, intiharlarıyla konu olan kahramanlar ya bir yıkıma sebebiyet vermiş bir olayın ardından ya da felaketle sonuçlanmaya gebe bir olayı engellemek adına intihar etmişlerdir.

Öte yandan belki de asıl dikkat çeken, bu öykülerde intihar eden kadınların, erkeklerden fazla oluşudur. Bunun yanı sıra bu kadınları, kendi canlarına almaya iten nedenler de –kimi zaman- erkeklerinkinden farklıdır. Bunlar arasında ilk akla gelen, şüphesiz, karşılıksız aşktır. Phaidra, Oinone ve Stheneboia, karşılıksız aşkın kurbanı olan karakterlerdendir. Üvey oğlu Hippolytos’a çılgınca âşık olan lakin aşkına karşılık bulamayan ve –kendini asarak- can veren Phaidra’nın acıklı sonu, Euripides’in “Hippolytos”, Ovidius’un “Kadın Kahramanların Aşk Mektupları” ve “Dönüşümler”i ile Seneca’nın “Phaidra” ve Vergilius’un “Aeneis” başlıklı yapıtlarında anlatılır. Tutkuyla sevdiği –ancak kendisini Helene uğruna yüzüstü bırakan- Paris’in ölümünün ardından kendini asan Oinone’nin hüznü öyküsü ise Bakkhylides, Parthenius ve Lykophron gibi şairlerin mısralarından başka Apollodoros’un “Kitaplık”ı ile Strabon’un “Coğrafya”, Quintus’un “Troya’nın Yıkılışı” ve Ovidius’un “Kadın Kahramanların Aşk Mektupları” başlığını taşıyan eserlerinde anlatılır. Öte yandan Korinthos prensi Bellerophon’a duyduğu aşkı genç adama itiraf eden lakin reddedilişinin ardından –bilinmeyen bir yöntemle- canına kıyan Stheneboia’nın hikâyesi, Euripides’in –günümüze parçalar halinde kalan- “Stheneboia”sından başka Apollodoros’un “Kitaplık”ı ile Hyginus’un “Masallar” ve “Gökbilimi” başlıklı yapıtlarında hikâye edilir. Byblis ve İokaste, aile içi yasak ilişkinin sebep olduğu utanç dolayısıyla kendi canlarına kıymışlardır. Erkek kardeşine gönül veren (yahut erkek kardeşi kendisine tutulan) ve kendini asarak can veren Byblis’in öyküsü, Parthenios’un “Aşk Acıları”, Antoninos Liberalis’in “Dönüşümler”, Hyginus’un “Masallar” ve Ovidius’un “Dönüşümler” başlıklı yapıtlarında hikâye edilir. Thebai kraliçesi İokaste’nin, kocası ve çocuklarının babası olan Oidipus’un, aslında öz evladı olduğunu öğrenmesiyle birlikte yaşadığı utançla kendini asarak –yahut kendine hançer saplayarak- can verişisi ise Homeros’un “Odysseia”, Sophokles’in “Tiran Oidipus”, Apollodoros’un “Kitaplık” ve Genç Seneca’nın “Oidipus” başlıklı eserlerinde anlatılır. Aspalis’e gelince, onun, zorba Meliteus’un tecavüzüne uğramamak için kendini asarak can verişisi, ardından cesedinin ortadan kayboluşu ve öldüğü yerde tahta bir Artemis heykelinin belirışı, Antoninos Liberalis’in “Dönüşümler”inde hikâye edilir. Henüz evlendiği Protesilaos’un Troya’daki harp sırasında can verdiğini haber alan İolkos prensesi Laodameia’nın –kendine hançer saplayarak yahut ateşe atlayarak- intihar edişisi ise Apollodoros’un “Kitaplık”, Ovidius’un “Kadın Kahramanların Aşk Mektupları” ve Hyginus’un “Masallar”ında anlatılır. Kocası Herakles’in aşkını tekrar kazanmak isteyen lakin istemeden ölümüne sebep olan Deianeira’nın duyduğu nedametinin ardından –kendini asarak veya bir kılıçla- can verişisi, başta Sophokles’in “Trakhisli Kadınlar” başlıklı tragedyası olmak üzere birçok anlatıya konu olmuştur. Bunlar arasında ilk akla gelenler, Hesiodos’un “Kadınlar Kataloğu”, Hyginus’un “Masallar”, Apollodoros’un “Kitaplık” ve Sicilyalı Diodoros’un “Tarih Kitaplığı” başlıklı yapıtlarıdır. Pherai kraliçesi Alkestis’in –tutkuyla bağlı olduğu – kocası için kendi hayatından vazgeçmesi ve zehir içerek can vermesi ise Euripides’in “Alkestis” başlıklı sahne eserinden başka Apollodoros’un “Kitaplık”, Antoninos Liberalis’in “Dönüşümler” ve Hyginus’un “Masallar”ına konu olmuştur. Öte yandan evladının yokluğuna dayanamayarak kendi canına kıyan İthake kraliçesi Antikleia’nın hikâyesi, Homeros’un “Odysseia”, Apollodoros’un “Kitaplık”, Hyginus’un “Masallar”ı aracılığıyla bilinir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki Phaidra, Oinone, Stheneboia, Byblis, İokaste ve Deianeira gibi karakterler, yaşanmış bir olayın intihara sürüklediği karakterlerdendir. Günahlarından arınmak için kendi canlarından vazgeçen bu kadınların intiharları, duydukları pişmanlığın somut göstergesidir. Laodameia ve Antikleia gibi kahramanları kendi hayatlarından vazgeçmeye iten de hiç şüphe yok ki geçmişte vuku bulan bir olaydır. Onlar, sevdiklerinin ölümünün yarattığı acıya katlanamamışlardır.

Aspalis ve Alkestis gibi kadınların intiharları ise şüphesiz daha trajiktir. Zira onlar, yıkımla sonuçlanacak bir olayı engellemek için kendilerini feda etmişlerdir.

KAYNAKLAR

- Asomatou, A.; Tselebis, A.; Bratis, D.; Stavraniakos, K.; Zafeiropoulos, G.; Pachi, A. & Moussas G. (2016). “*The Act of Suicide in Greek Mythology*”, *Encephalos. Archives of Neurology& Psychiatry*, 53: 65- 75.
- Erhat, A. (2007). *Mitoloji Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Graves, R. (2004). *Yunan Mitleri* (Çev. Uğur Akpur), Say Yayınları, İstanbul.
- Grimal, P. (1990). *The Penguin Dictionary of Classical Mythology*, Penguin Books, London.
- Herodotos. (1991). *Herodot Tarihi* (Çev. Müntekim Ökmen), Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Kerenyi, K. (2018). *Yunan Mitolojisi- Tanrılar, İnsanlar ve Kahramanlar* (Çev. Oğuz Özgül), Say Yayınları, İstanbul.